

AKTUALA

Monato informilo de Sovetin Esperantista Junulare Movojo

Nro(31)

Aprilo 1976

ZORGIE BLAJE KANTOJN

Li jam kutine multe povolas pri neceso plieltigi la nivelon de informado pri Esperanto por neesperantistoj. Sed sorgante pri la "ekster" nivelo, ĝu ni ne devas unuevice sorgi pri la "intern"?

La kultura-nivelo de esperantistoj konsistas el multaj eroj. La plimulto el ili samtempe estas eroj de la Generala, ĝeneralaj kultura nivelo. Sed ekzistas ankaŭ specifaj esperantistaj eroj. Unu kaj tre grava el ili estas Esperantaj kontoj.

Io, kion ni kantas? Iaj kontoj estas de du tipoj: originaj kaj tradukitaj. Bededanke la dua plimulto, do ni rigardu keganec ilin. Ĝi ekzistas ĝe ni korekte tradukitej kontoj? Praktike ne! Presekaj ĝio, kion ni kutine kantas, estas fantazio ĝirkaf tedegej tenoj "arber"-tendar", "ondoj-mondoj-nikaj rondoj" ktp. Por tiuj sensencaj rimplektoj oni ne guste uzas pli malpli popularajn selodiojn, ne daŭante al ni laboron pripensi. Quia la melodie de konto estas inde, uzata por videble neinde teksto. Tiel aperades "Kaj" "kreajoj" kiel "akvar", "akvar" - ne vagonej", "ne, ne, ne" kaj multegaj aliaj, kiu primitivaj melodioj kaj vertoj. Iaj ne estas pravige, ke tiuj kontoj estas popularaj kaj ŝatataj en la medio de es- perantistoj. Tie atestas ne pli la boneco de la kontoj, sed pri n- in texture malalta nivelo en tiu ĝi afero. Kaj bone estus elmontri, se la "kreantoj" premi por "traduki" sensencojn kontojn. Tiel konto de "Beatles" "Ob-la-di, ob-la-da", tie tenas pri sentimentale familio de mezena laboristo kaj drinkejo kantistino, subite transformigis en strongan rekonon pri obstatulo, kiu deziris farigi kapitano. Pli ofte, bededanke, okazas pli malbone. Ia trista negra romaneo el "Abiano de unklo Ton" farigis stultan konzpono pri vicoj "arber"-tendar". Kaj tute abomina ekzemplo: unufo konto pri popola heroo John Brown - "Gloria" - kiu la forpasinta Paul Robeson plenumis saluton oficiale salutas, transformigis en stultan historion el aliomonda vivo: pri dioj, diabloj, ludantaj kontojn kaj malfesto sanktulo. Tiel ektis krude neglektitaj la plej sanktoj tradicioj de revolucio batalo de la usona laborista klaso.

Tiej ekzemplaj abundas. Certe, oni povas diri: "Ii ne sciis". Sed tio estas duba kialo. Krom bone esperantigi esperantisto devas antaŭe eksci ĝian ekson pri la tradukata konto. Kontoj devas ne nur emisi nin, ili devas instrui nin komzeni bonan muzikon, k- comprendi veron kantam poezion. Sed pri kio nin povas instrui "Rev- li mi pri foris"? Ia sam Muzo bildo estos kun originalaj kontoj. Ni ĉi- ĝi kantverkistino Nino Lukjanov, certe, kreis multe de bonaĵ kontoj informante kaj ludante. Sed la plimulto el ili, bededanke, estas mal~~o~~—

El ĝio si elilius nur mia konkludo: La kanto fako devas okupiĝi ne pri kolektado de metioj, harto fufitaĵ konsenoj, sed pri el- ekto de la plej indej kontoj el la jam estantej, pri rekordado de la plej belaj por tradukitaj kontoj kaj, ĝenerale, pri direktado de kantbogodo de la soveta esperantistaro. Tial la estraron de la fako devas eniri nuove homoj, bone contentaj poezion, muzikon, nivojn de kontoj, homoj ŝatantaj ne nur kanti, sed la kontojn mem. Kun la fako devas kunkalobi ne hazardaj rimoplektuloj, sed spertasoj,

bonaj tradukistoj de poezio. In la fako devas esti enkaf historio grupto, kiu devas esplorodi la historion de la kontoj.

Kaj enkafu unu flanko de la problemo. Ni ege prizelias nin, tute neglektante klassikajn kantajn. Sed kontoj de Beethoven, Grieg, Ĥopen, romancoj de Glinka, Aljabjev, Borodin estas multe pli valoraj ol ĉiuj niaj "ondoj-rondoj" kune prenitaj. La "Cetobla" de Beethoven estas ne malpli gaja ol "Ĉiuj kune nun", kaj romancoj de Glinka estas ne malpli lirikaj ol la "Tendara edziado".

Mi ne skribas la kutiman frizon "Venis tempo por plialtigi la nivelon de niaj kontoj". Ne! Tiu tempo estas ĝiam! Venis tempo korekti niajn erarojn! Ni devas son vares domage forigi senvaloren kantajn metiajajn kaj enigi en nian medion vere talentajn, valorajn verkojn. Kaj ne halti! Ni devas konstante zorgi niajn kontojn!

Ju. Muratkovskij (Markev).

ATINGOJ EN LA "SCIENCE-FIKCIA GRUPO"

Denove mi devas reveni al la scienc-fikcio. La rezultoj de preeskaf dujara Libero estas, laŭ mi, tre nekoncilej. Poj-de-fafo al mi ŝajnas, ke entute krom mi kaj geufanoj (precipe Cvilenova) neniu interesigas pri tiu laboro, kaj neniu deziras labori. Ankaf iajn penojn oni povas rimarki ĉe Gakalenko (Tiflvin). Aliu ĝi eksilentis post ricevo de tasko, sed ĝi pli strunge sin tenas. Printempe mi denis al k-ko Negov dufelion rakonteton por traduko. Dum pli ol duonjaron mi nenios aŭdis pri ĝia sorte. Post niaj "pleraj petoj" k-ko respondis finfine, ke veturante en trajno li decidis, ke la rakonto tredaki ne andas! Aftune mi ricevis tian ĝi respondon (sen la rakonto mem) kaj promeson, ke baldej li sendos al mi la rakonto. Finige vintre... (La artikolo venis mere de februaro, - Red.). Konceptoj estas superfluij.

Ni enkaf plenas eldonon de niaj rakontoj. Antaŭ ĝiu rakonto devas esti opinio de la aŭtoro pri Esperanto, internacia lingvo ktp. Kompreneante, ke ili povas ne scii ĝuste pri Esperanto mem, mi, on tiutempe korespondedo kun la verkistoj, petis ilian opinion pri la ideo de internacia helplingvo (se ne pri Esperanto). Jen estas iliaj respondeoj.

G.Altov (interalie, aŭtoro de metodiko pri inventado kaj teorio de sistemo mensado): "Por la horaro la internacia lingvo estas tasko numero 1, la sistema mensado - numero 2. Sed kiel do ne la angla? Cetero, tie estas interesa demando!"

V.Kolunajev - "Ekziste kaj disvastigo en la mondo de internacia lingvo ŝajnas al mi utila kaj ĝi bezonata fonezeno. Nu, kaj la perspektivoj de Esperanto, evidente, estas senlimaj (dum en kadro de la Terglobe)."

D.Bilenkin - "Mi ne kredas en la estontecon de Esperanto! Tamen ĝi ekzistas kaj agas. Ni devas tion ĝi konsideri kaj eluzi."

S.Gensovskij - "...Mi ne rikes exprimadi pro tutu nescio de la objekto."

G.Gor - "In la propono nom estas io utopio, sed mi, kiel scienc-fikciisto ne estas freuda al utopioj, enkaf Esperanto, kium mi forpasinta huse lemis enkaf en la 1910-a jaro (estinte certa, ke baldej tie ĝi lingvo kunligos ĉiujn homojn en jam delonge sorĉaten lingvan unuecon. Tamen tie ĝi ne farigis pli reale en la 1975-jaro ol en la 1978-a)."

J.Rosolovatskij - "Kvankam mi opinias, ke la mondo, evidentie, finfine iras al unueca lingvo, apenaŭ tio lingvo estos Esperanto. Plej verŝajne, ke la bazo de la unueca lingvo farigas la lingvo de la plej infina lundo. Sed kiel ilo de alproksimiĝo, pli bona interkomprene de homoj kaj popoloj, levilo, helpante al internaciaj kontaktej kaj ligoj, Esperanto, sendube, faras sian bonen kaj utilan aferon."

Ju.Nikitin - "La ideo de Esperanto estas guste por scienc-fikcio. La homa genro - "homo sapiens" - davas havi komunan lingvon. Iam mi tiu lingvo farigos unu el la ekzistantaj naturej, kvankam pli bone estus Esperanto."

A.Struzackij - "... A-a, mi satis pri esperantistoj! Ili, sajnas, lan revuon oldenes. Bona afro. Certe, ĝiu okupigas pri tio, pri kio deziras..."

G.Gurevič - "Tutmonda lingvo estas neceza kaj tutmonda lingvo estos... Ĝi farigos Esperanto tutmonda lingvo? Unuevice tie dependas de esperantistoj. Se ili (vi) ekpovos fari Esperanton la plej bezonata lingvo por fakuloj, se bibliotekoj de Esperanto estos la plej riĉaj, se al sciencisto, konstruanto, diplomato kaj ĉi aferulo por la afro necesas antaŭ ĝio konatiĝi kun literaturo en Esperanto, tiu ĝi lingvo farigos tutmonda."

V.Savčenko - "Bilston si Esperanto mi havas sindetensn."

V.Berejnyj - "Ĝio, kio helpas al unuigo, interkompremo de diversaj homoj - vivu kaj evoluui!"

Kiel vi vidas, opinioj estas plej diversaj. Tamen en preskaŭ ĉiuj estas racia seno.

Tiel aŭ alicel-ni davas labori. Ĝio dependas de ni, kiel diras G.Gurevič. Do, mi stendas novajn efektivajn dezirantojn, entuziasmojn de sciencia fikcio. Kaj, kiel al ni skribis V.Berejnyj : "Bon-gustu por vi tradukista penso!"

Ju.Mureškovskij (Ukraine).

INTERURBA E-KLUBO ESTAS FONDITA

La griza realeco montris, ke la unuopaj finintoj de diversaj korespondaj kursoj de Esperanto, se ili ne havas eblon renkontigi al aliancieri renkontigi kun aliaj samlingvenoj, baldaŭ forgesos la malfacile skiritajn bazajn lingvoseciojn kaj perdas intereson pri la Lingvo Internacia.

La instruistoj de Esperanto turmentis la konscio, ke, jen ili edukas novajn adeptojn de Esperanto, kiuj - vel - forfalsas de la organizita Esperanto-movado preskaŭ tuj post la fino de la kurso.

Tia estis la situacio antaŭ una jaro ankaŭ ĝe la korespondanta E-kurso, kiam gvidas B.G.Kolker (450025 Ufa-25, abon.k. 162). Tamen, kiel la germanoj diras, "Hilf uns Gott aus eiler Not". Al la kursgvidanto venis ides enklubigadi la finintojn de la korespondanta kurso kaj tiamaniere oblige al ili resti en la vico de la organizita E-movado. La enklubigotaj kursfinintoj povus pli perfektigi en la lingvo.

Tiel laŭ iniciato de B.G.Kolker, la 15-an de majo 1975 estis fondite la interurba E-klubo "Antaŭen". Memberiĝi al la klubo havas rajton nur personoj, kiuj bone finis korespondan kurson kaj pretes aktivi en la E-movado. La estraro de la klubo konsistas el tri personoj: prezidente, kiu gvidas la kluban agadon, decidas pri la plej metodolegaj demandoj kaj reprezentas la klubon antaŭ la eksteraj instancoj; sekretario, kiu faras la generalan organizan laboron, korespondas kun la klubanoj pri ĉiuj demandoj, akceptas membroroktorizojn (una rublojn por jaro), ideojn kaj proponojn, distribuas la kluban tajpiton gazeton "Lumo Verda", kiu speras ĝi montri; redaktoro, respondeca pri la eldonado de la gazeto. La adreso de la klubo estas tiu de sia prezidente B.G.Kolker.

Hodiaŭ la estraro de la klubo nombras ĉ. 40 personoj kaj konstante kreskas. Ĉar la kursinstruisto kaj la kluboprezidento estas la sama persono, tiu persono havas bonegan eblan celkonsciie eduki la aligontojn al la klubo. Kaj la kursanoj vidas brilan, allogan perspektiven antaŭ si.

Fakte, la klubo "Antaŭen" estas tutlanda organizajeto, ĉar ĝi ĉi membroj loĝas en pli ol 20 lokoj de nia lando, de Ukrainio ĝis Kamčatka. Ĉar ekzistas malfacilaĵoj pri multobligado de la klubo gazeto "LV", dum semelokaj "Antaŭen"-anoj ricevas unu ekzempleron de la gazeto, kiu tiam cirkulas en la lokaj grupetoj.

Inkadre de la klubo troveblas propraj aŭtoroj, kiuj verkas prizajojn kaj poeziajnojn, oni volonte kontribuas materialojn por la gazeto "LV". Okazas vigla korespondado inter la geanoj.

Generale oni pravas konstati, ke la fondo kaj agado de la interurba R-klubo "Antaŭen" kronis sin per plena sukceso. La sekreto de tiu sukceso kuŝas en tio, ke oni plene uzadas la solidarigan funkcion de nia lingvo. Oni konsideru, ke la nura fakto de interesigo pri R-o atestas sufiĉe alten kulturan nivelon ĉi almenaŭ kulturajn bezonojn de la homo. De la membroj de ĉia R-societo estas ne nur samideanoj, sed iugrade ankaŭ samkultumanoj.

Pluraj pensuloj en la R-movado ekvidis la ideon, ke nia lingvo kontraŭee al multnobraj lingvoprojektoj, pruvigis vivkapsbla kaj gajnas pli kaj pli rekonon (agnaskon) en diversaj sociaj rondoj tra la mondo, ne sole pro ĝia supereco en pure lingvaj rilatoj, sed precipe pro la grava fakto, ke nia lingvo sukcesas kreskigi sian propran "verdah" popolon, kiu estas organizita unueplande kaj internacie. Apogita sur tiun firman socian bezonon, nia lingvo certigas al si pluajn venkojn. La fondo de la interurba klubo "Antaŭen" estas paño ĝuste en tiu direkto.

La legantaro de "Aktuale" dum preskaŭ ne konas "Antaŭen"-anojn. Tamen, escepteble, baldaŭ estos konataj inter nialanda aktivularo tiaj personoj kiel N.Dolganova (Sizranj), T.Krevčinskeja (Dimitrovgrad), V.Zafivatkin (Krasnojarska reg.), V.Kuzmin (Velikie Luki), A.Gomzikov (Angarsk), I.Tassina (Krasnojarsk), N.Levickij (Luck), I.Butaj (Novosibirsk), G.Maškin (Magnitogorsk) kaj alii.

S.Galkin (Kerč),
redaktoro de "Lumo Verde".

"NE TIEL, SED TIEL ĈI" (kelkaj precizigoj pri la ekesto de la socialisma konkuro)

La artikolo de M.Bronštejn "Skize pri SEJM", generale tre fundamenta kaj valora, enhaves faktajn erarojn, pri kiuj mi deziras atentigi la legantojn. Laŭ la aŭtoro, ĝis 1971 SEJM havis nek Taksen demandaron, nek sekretorion, kio certe ne estas vera. En la tekston estas metita korekto de A.Gončarov, sed ankaŭ ĝi ne estas tute ĝusta kaj mem postules korekton. Kiel tamen efektive komencigis la socialismaj konkuroj?

En 1969 en Karpatio estis voĉdonite elektita la plej aktiva R-klubo (nur unu, sed ne tri), la voĉdonado estis tute ne unuanima, kaj tio evidentigis necesa ellabori pli objektivan kriterion. Pri ĝi okupigis A.Vizgirdas, la unua sekretario de SEJM, elektita same en Karpatio. Al la sekva Seminario(Konferenco) li elaboris Taksen demandaron, kiu permesis visigi aktivecon de la kluboj laŭ iliaj enketo-reportoj, do tio okazis jam en 1970, sed ne en 1971. Laŭ procentoj la unuan lekon gajnis la sama klubo, kiu jaron pli frue estis distingita per voĉdonado - tiu de Ufa. Tio montris principan ŝajgecon de la proponita sistemo, kaj ĝi estis akceptita. En la sekva Konferenco ĝi estis pli perfektigita.

Mi certe ne pretendas, ke mia memoro estas pli preciza ol tiu de M.Bronštejn aŭ A.Gončarov, sed tiuj ĉi notoj estas bazitaj ne nur sur la rememoroj, sed ankaŭ sur miaj kaĵeroj de la 3-a, 4-a kaj 5-a Seminarioj (Konferencoj), en kiuj mi notis ĉion sufiĉe detale.

V.Arsolevič (Moskvo).

JUNULARA ESPERANTO-KONGRESO "NEGFLOKETO-76"

En la plej pitoreska anguleto de Letvio ĝe la rivero Amata la 6-8 de marto kolektiĝis nia junularo por festi sian Junularan E-kongreson "NEGFLOKETO-76". Gastoj el Moskvo kaj regionaj urboj: Leningrado, Tallinn, Vilnius, Kaunas, Kapsukas, Jaunauce, Karli, Riga povis ĝui la gangalon, vere mirindan naturon de Latva Nacia Parko "Gauja". Ni ekskursis al digo, suprengrimpis al frostigintaj akvofaloj ... Vespere iomete lacaĵ, sed pretaj danci tutan nokton, la gastoj regaligis ĝe latvaj neolaj menuoj. Dum la konatiga vespero eni kantis, dansis kaj eĉ laboris, ĝar ni mem zorgis, ke estu lignaĵo, frisa kafo kaj tee en sufiĉa kvanto.

Nia konferenceto estis enkondukita per interesa, necesa kaj tre bonqualita prelego de A. Harkevskij "Historio de Esperanto-movado en Sovetunio". Komparante historiajn eventojn kun la nuna stato de nia Movado, ĝiuj delegitoj raportis pri la labore surleke, skizis plej bonajn siajn aktivecojn. Oni devas rimarki, ke la Konferenco okazis ne nur dum la 7 de marto, sed ĝiuj tri tagoj estis eluzitaj per primovadaj paroloj. La Unua E-karnavalo de 1976 jaro komenciĝis tuj post la oficiala parto de la Konferenco. Belartaj prezentoj, kantado, rokenrola marateno, ludoj kaj konkursoj, eĉ plurparta literario mezaike fangiĝis, ne donante eblecon eĉ por momento enui.

Tage, kiam eni preparis ajojn por la "komuna sitelo" (mangado ĝe komuna tablo), estis organizita pli interesitej vekture, radi-alaj ekskursoj, instruado de novaj kantoj kaj aparte trovis lokon instruistoj kaj kursgvidantoj.

Jen la horloĝo montras la unuan miniton de la Virina Tago - viroj solene gratulas kongresaninojn, donacante memoran libron kun aŭtografoj de ĝiuj virej kaj nacie faritan ĝenon kun ligna nemordalo, karakteriza nur per "Negfloketo-76". La kongreson ni finis per ekskursa konatigo al pitoreska kaj tre fama urbo Cesis - ruinoj de mezepoka kastelo, parkoj kaj kafejoj kun specifikaj kukoj. Gisrevidis ni per kantoj sur la personoj. En ĝies koro restis hela rememorej pri belaj tagoj ek Negfloketa Esperantie.

Ĉefaj priperolitaj temoj de la Negfloketa konferenco

1. Laboro de Esperanto-Universitato en Riga.
2. Sperto de instruado en lernejoj.
3. Kalendaro de E-renkontigoj.
4. Kluba interna vivo.
5. Metodikaj konsilej al gvidantoj de korespondaj kursoj.
6. Interfango de sperto en rendeta agado.
7. Historio de E-movado en Sovetunio.
8. Interparolo pri historio de SEJM.
9. Literatura kaj traduka agado: Poezia konkursa "PARNASO-76" kaj tradukista konkursa "Kantu Esperante".
10. Estis preponite fondi novan fakon en SEJM, kiu kolektos diversajn prelegejn (tajpitajn aŭ surbendigitajn; Riga jam havas pri E-literaturo kaj E-historio tajpitajn kaj du surbendigitajn), ke ĝiu klubo poste povu ilin eluzi en sia laboro, ĝu per preparigi por supera ekzameno aŭ simple per legado dum kunvenoj aŭ dum Someraj Universitatoj.

A. Medinsk (Riga)

NOVA EVENTO EN KRASNOJARSK

Kiel jam scias la soveta esperantistaro en Krasnojarsk aktivias nova esperantista grupo, ligita kun la urba komitato de komsoemo. La gorkomo de VLKSM la 24-an de novembro konfirmis la grupon kiel

urban esperantisten klubon. Ankoraŭ tiu renkontiĝo de la klubo estis fare kun burco de la gorkeno okazis la 26-an de marto 1976-a jaro. Nombroj de la gorkeno favore rilatis al la klubaj gvidantoj, la sekretario de la komitato deklaris, ke post longaj diskutoj gorkonanoj decidis, ke la klubo estos bezonata kaj utila afano kaj tio devas subteni esperantistojn en la urbo. Ili antaŭ diris, ke dum la organiza periodo al la klubo aliĝis multnombra junularo kaj tiu ĉi fekto ankaŭ perdonas pri la utilo de Esperanto. La sekretario indikis nececon de helpo al la nova junaj klubaj flanke de iehaj koncesiaj instancoj. Estas interesa faktos dum la oktobra kunveno de la burco, kiam konfirmis de la klubo flanke pro niskompreno inter ambaŭ flankoj, tiam preskaŭ ĉiuj gorkonanoj suffici negativo rilatis al la ideo. Sed dum la marto kuneido fini ili estas subtenantoj de la klubo kaj kun intenceno demandis pri Esperanto, ĉe okazixis esplulti "viven ĉi-perdon", kiam ni volonte prezentis...

Dum la lasta kuniĝo de la burco estis konfirmitej la klubaj strukturoj kaj estraro, konsistante el 8 personoj. Presidento de la klubo estas V. Ŝapojuikov kaj sekretario - N. Kuzeeva. Nun en la klubo estas 27 nombroj kaj 870 kandidatoj (tiuj, kiu studas Esperanton en burcoj kaj rondoj).

Resumo: en Krasnojarsk la novado progresas. Sed en via urbo? Ĉi tie feras por oficialigti nian novadon almenaŭ loko-skolo?

V. Ŝapojuikov (Krasnojarsk).

INFORMOJ * ANONOJ * PENTOJ * SCIGOJ NOVAJ SUBTENANTOJ DE SKJM

Aldoroj en la Sekretorian Libron:

52. MAJERMANOVA N. - 423530 TASSI Rostovskijje Distrikto, pr. Rostov 13-
stilja, 50/59.
53. MUSKIL G. - 343100 KRASNOJARSK Krasnojarskoj obl., pr. Leninskij,
27-5.
54. ŠIKHO V.P. - 220066 MINSK, Slovianskogo, 77-81.
55. KIVANOV J.P. - 420000 KAZAN ZOKAR-O.L. ob/ja 50.
56. DASIOU J.K. - 230000 VILNIUS, pl. Lenina, 9-16, Litova SSR.
57. TANOVICHAS J. - 232000 VILNIUS, ob/ja 34, Litova SSR.
58. BULIANIE R.P. - 220700 MINSK, B. Smelnickogo, 51-128.
59. JUDICHEV A. - 232044 VILNIUS-44, Karoliniškiu, 24-93, Litovio.
60. ZISKADOVIC H.A. - 630067 NOVOSIBIRSK-57, ob/ja 35.

Dokl.

Korektbu en la Sekretaria Libro:

Subtenantoj 58. Esperanto grupo de statko - 456910 SATKA-3 Čelabinskij S.O.T. Metallurgov, 33-54. (Be individuo, sed kolektiva subtenanto.)

Poizova F.N.

Esplukto deko ...

12, MAS 115519 Moskva, Krasnogor Majstro, 8-2-107.

P. Jegorevov, sekretario de SKJM.

* * * * *

KLUBINOV

Februaro okazis reportaĵoj de la R-klubo, funkciante ĉe Urbo Junularo Klubo. La ĉefaj rezultoj de la kunveno:

- estis elektita Agento Komitato, kies prezidento kaj viceprezidento respektive estas N. Ovčinnikov kaj C. Kucovskij;
- la klubo entusiasme nomitis "RKO" (Viva Esperanto - la Lingvo de Optimistoj!);

En marto la klubo eldonis la unuan numerojn de R-mingaseto, en kiu unu kolono estas ruzlingva kaj propagenda celo. Ĉe la klubo funkciis elementa kurso (12 personoj), gvidata de Z. Skvorcovov kaj N. Ovčinnikov.

Rujbiſevaj infanoj pro partopreno en la internacia eksposicio de infanĝenegaĵoj, organizita de hispanaj esperantistoj en Barcelono, ricevis 32 medalojn.

N.Ovčinnikov (Rujbiſev).

*** * ***

MIASO

La 29-an de marto en la klubo okazis prelego je temo "Le partio estas la recio, honoro kaj konscience de nia epoko". Prelegis Esperante T.A.Koptjagina.

La 4-an de aprilo okazis renkontigo kun delegito de la XIV-a kongreso de EFSU Begonoleva L.A.

T.Koptjagina, sekretariino de la Missio E-klubo.

*** * ***

SIZRANJ

La 20-21 de marto en Rujbiſev en la ojo de la junulara E-klubo okazis interurba renkontigo de E-istej el Sizranj kaj Rujbiſev. En la programo estis salutperoloj, spertointersango ankaŭ distraj programeroj. La renkontigen partoprenis ankaŭ komencantoj. La partoprenantoj decidis feri la renkontigen tradicio.

L.Vesjolova (Sizranj).

*** * ***

Atenton!

Lernu Esperanton ludante. Por variigi la programojn de kunvenoj kaj kursoj uzu la kartaron "Internacia frazluado". Gi enhavas 300 zamenhofajn proverbojn, multejan interesajan domendojn kaj respondeojn, kiuj ebligas fercan interbabilidon. La ludkarto estas havebila laŭ la adresos: 252000 Vilnius, abon.d. 149, Esperanto-klubo, Nekis A.J. Unu ekzemplero kostas 1 rb. enkalkulante poftelspezojn. Por respondi almetu poftmarkon kaj koverton kun via rea adreso.

*** * ***

Eble ne ĉiuj esperantistoj scias, ke en la revuo "Filatelijs SSSR" №22, 1976 estas presita mirinda vinjeta poftmarko, kies temo estas tute Esperanto. La marko montras portreton de L.Zamenhof kaj tekstojn: supre - "Esperanto - lingvo internacia", sube - "Lernu Esperanton - la sole praktikan lingvon internacian."

La aŭtoro de la artikolo, al kiu rilatas la suponenita marko, k-do B.Kisin tradukis la alvekon kaj faris ĝin bone rimarkebla.
(Уграине менеджеръ едок Есперанто!)

Bendube, tiu ĝi favora fakteto por Esperanto de la revuo zedekcio meritas vere granden stenton.

Ju.Kivsev (Joškar-Ola).

*** * ***

SINCERAN DANKON

al ĉiuj gesamidesnoj, kiuj gratulis min okaze de la kandidato diserto. Kozan dankon ankaŭ pro pluraj bondezirej lige kun mia 30-jariĝo.

V.Arolovič, prezidento de SEJM.

D E Z I R A S K O R E S P O N D I

POLANDO

S-ino Palma Roza, 40-415 Katowice, str. Missurina 53 n° 1 (30-jara freflino, instruistino, komencantino).

S-ino Piotr Kołodziej, 44-100 Gliwice, str. ZHM 18 n° 2 (28-jara malnova esperantisto).

S-ino

S-ino Teodorja Nowak, str. Wiosny Ludow 25 n 93, 40-374 Katowice-14 (30-jara konencanto).

S-ino Ryszard Wojciecki, str. Chorzowska 8/3, 41-902 Ryton.

S-ino Sławomir Nowak, str. Wiosny Ludow 25 n 93, 40-374 Katowice-14 (17-jara lernanto, fotoamatoro).

S-ino Stefan Kondys, 43-100 Tychy, str. Zwiskowska 9 n 66, Osiedle - "H", woj. Katowice (25-jara esperantisto).

S-ino Marie-Jolanta Kazibutowska, str. Cugenerii 37 n 16, 43-100 Tychy, woj. Katowice (25-jara studentino).

S-ino Jerzy Gorkiewicz, str. B.Bieruta 108 b/7, 41-902 (22-jara konencanto).

S-ino Józefy Simka, 40-652 Katowice str. Br. Wiechulow 21 (25-jara studento).

Volas korespondi membroj de : INVALIDA ESPERANTO-KLUBO, związek inwalidów i rencistów 41-902 Butom str. Piekarzka 5.

P-ino Erika Budai, str. Sobavilor bloc L, ap. 3, 3400 Cluj-Napoca, Rumanio (19-jara).

S-ro Michel Franguel, 6 rue du Buis, La Rosevalie, F-4900 Angers, Francio (mstora astronomo, 16-jara).

S-ro Frank Meyer, Rue st. Georges 8, B-1050 Bruxelles, Belgio (20-jara studento).

S.Neilande, estrino de la Koresponda fako.

Korespondi dezires:

1. Instruisto Albu Stefan, Bulevard Republicii Nr 28, 45000 Năsăud jud. Bistrița - N ROMANIA
kjnj ista la sama adreso - liaj gelernentoj;
2. Cătună Vionel - 16-jara;
3. Dorel Olteanu -lernanto;
4. Dorina Olteanu - 15-jara knabino kaj ŝia fratino;
5. Carmen Olteanu - 10-jara;
6. Monika Lepurean - 17-jara, Bul. Republicii 30, 4500 Năsăud, jud. Bistrița;- N;
7. Susana Pop, loc. Bretea Nr 55 of.post. Sintereag, Năsăud, jud. Bistrița, RUMANIA.

Sendis A.Rogov (Smolinickij)/

INFORMA FOLIETO DE LA SCIENCE-TEKNIKA FAKO DI ISAE

RS4(6)

Aprilo 1976

SCIENCE INFORMO - PLEJ PERSPEKTIVA KANALO

Nun, kiam vastigas apliko de Esperanto far neesperantistoj, nesences analizi kaj pritrakti eventuale plej perspektivan kanalon de la evoluci-fluo de la lingvo internacia (IL), por koncentri la laboron de nesultaj fortoj de entuziestoj.

La plej perspektiva grunda, plej bezonanta branĉo kaj plej perspektive sfero por apliko de IL - estas sfero de scienco. Kaj en la scienco - ĉi pli larges science kaj tekniko - logike la plej grova sektozo estas informado pri lastaj kaj modernaj eltrovej, atingoj, eksperimentoj en diversaj scienc-teknikaj fakoj.

Sekve la logiko de la evoluo altrudas per si mem la konkludon ke jaŭ necesas enigi la IL en la sferon de scienc-teknika informado. Sed kiel tiam fari pli rapide?

Neceses en unu ĉi lokoj, kiu se eblos en kelkaj, krei organizon (respektive organizaĵon) por scienc-teknika informado. Af de la Science Revuo, kiu sekvo de ISAE, ĉi sendepende en lando kie montriĝos la eblo. Ĉi eble en ĝiuj ĉi lokoj samtempe, kum koncentro de ĝiuj branĉoj de scienco en unu loko ĉi certamajne distribuo de la temoj (diversajn temojn en diversajn landojn).

La formo de la laboro povas esti jena. Oni mitiras eruditajn homojn el plej diversaj landoj (laŭ elisborota lista de la fakoj) kaj komunas al ili - komence unpage, sed poste kun page - sendi regule resumojn de artikoloj publikitej el sfero de ilia specialeco, kiu indikas la plej grovaj donoj (kiel ekzemple en konataj "Bibliografiaj Indeksoj").

La centro sian kunnatas laŭ Capitroj (laŭ la branĉoj) iu distinkta principo. Oni povas la foliojn aldonadi kiel suplementojn al ekzistantaj presorgeno. Komence etape estos pene kaj malrapida pro menko de homoj kaj de financej rimedoj. Sed tispeca literaturo en nuna mondo postulas tion kaj ne estos vera persista laboro de entuziestoj. Sed ili ja tutege ion fares entuziasme - do ili faru la plej efektivan laboron!

Por unu tempo oni povas la laboron dividigi laŭ tre vastaj sektoj. Ekzemple sub la biologio filio eblas supleksigi ankaŭ medicinon, terkulturodon kaj defendon de la Ĉirkulta medio ktp.

La provnumeraj de tiaj folioj devas esti dissendataj al ĝiuj institucioj por scienc-teknika informado. Sed poste oni sendu ilin nur kontraŭ la abonpago. Ankaŭ pro tio la komence stadio povas esti tre modesta. Oni devas komence nepre kalkuli kun sciencistoj-esperantistoj, ĉar se ili jam sekvas la literatursajn novajojn - estos ne-granda pene priskribi en kelkaj linioj tiojn kion li jam legas pro siaj profesiaj celoj.

Eble estus ĉi cikloniforme krei Internacion Asociacion por Scienc-Teknika informado (IASTI), kiu devus kuni labori kun ĝi - esperantistoj kaj neesperantistoj inform-institucioj.

La komence laboro jam tuj ekpostulas instalon de esperantisto-tradukistoj en diversaj generoj de scienc-teknika inform-servo en large senco. La neceso de la instalo de la resto de tia tradukistoj estas jam plurfoje substrekita en kaj ekster ISAE.

Estas bezonata mencii ĉi tie ke ne la Lingvosciences Instituto de Sovetunio (en la Akademio de Sciencoj) estas jam kreita "Problema grupo por domendoj de help-lingvo por interncioj kontaktej". Sed ĝi teoriej studoj de tiu kaj similaj alilandaj grupoj de diversaj lingvosciencoj korpoj - tuje ekpostulas ekziston de ia eja grundo de praktika evoluo kaj eluzo de la studoj. La plej proksima tempo por tio estas sendube la sfero de scienc-teknika informado. Kaj de ankaŭ tiufoje utilus strechi la fortajn (unuigi kaj laborigi

la eksistantejo fortejaj) por memtri la obiecon de la praktike uzado de la IL.

N.Danovskij (Moskvo)

(represita el Bulteno de ISAE N-ro 41, V-75j.)

REPRESATOR POR NOVEMTA SCIENCE-TEKNIKA INFORMADO

Scienco-teknika informado penas la ĝeneralaj direktoratoj scienco-teknikaj publikejoj (anane), scienco-teknikaj konferencoj (pli ofta), scienco-teknika korespondado (dume tre malofte). Iestas klare, ke Esperanto devus penetrri ĉiun direktoron de la scienco-teknika informado. Tamen pro nia dum nelforte ni devas pli penetrri en la plej perspektivan direktoron de scienco-teknika informado.

En komenco de disvolviĝo de la scienco, scienco-branĉoj estis nur kelkaj, sciencajtoj estis pre/akad/ soluoj, ĉiu en sia lendo. La sola vojo de scienco-teknika informado estis personaj leteroj. Pluraj centoj da ili flugis tiam de unu lando al la alia kaj nun okupas honoren lokon en muzeoj. Felice pli poste la scienco ekhavis multajn lingvojn, la latinan. Difra evolujo de la scienco estis karakterizata per jenaj novajoj, sekvoj kaj reagoj:

Perio- do	Scienca evolu- o	Scienco-teknika infor- mado	Reago de sciencajtoj
XVIII-XIX jc. de XIX jc. ĝis 1940	Kreskas la kvanto de sciencajtoj, konsencas disbranĉigi sciencoj. Disvolviĝas novaj lingvoj	Aperas scienco-teknikaj revuoj	
nun	Granda kvanto de sciencajtoj. Aperas centoj da novaj sciencoj, miloj da partoj temoj	Aperas scienco-teknikaj revuoj en naciaj lingvoj. Aperas tradukistoj de scienco-teknikaj tekstoj	Aperas necesa studi naciajn lingvojn (perdoneble sufiĉe da tempo)
post nun	Ege disbranĉigas sciencoj. Pri la plej multo da scienco-teknikaj temoj okupigas po duoblikaj (duoblikaj sciencajtoj diversaj).	Multaj scienco-teknikaj revuoj, kreskas la kvanto de lingvoj, en kiuj ili operas. Levigas la rolo de internaciaj konferencoj	Al pli grada perdo de tempo por studi lingvojn, aldonigas perdo de tempo por serĉi necesan informon en la informa oceano. Krute kreskas elspesej por tradukoj.
Post nia huta informado penas en ilo tempo	~~Post nia huta informado penas en ilo tempo~~	Pli ofte oni linigas sin nur por referoj pri referoj revuoj. Alte rolo de internaciaj konferencoj. Levigas la rolo de persona korespondado pri tre mallonga tempo.	Oni en la ŝtatoj internaciaj sciencaj temoj interkoncentras uzi nur unu lingvon por la komunikado (korespondado). Aperas unuaj pozitivaj spertoj pri uzo de Esperanto.
		La tute informado penas en Esperanto, kin e)dekorbie pli facilas el sene naciaj b)elprevite taŭgas por la scienco-tekniko.	Sciencajtoj krom sia nacia lernas kaj uzas nur la nulan internacion - Esperanton.

Elirante el la supre dixita, ni, esperantistoj, devas unuavice penetrigi Esperanton en internaciajn konferencojn kaj pleje en intersciencistan korespondadon. Ĉu ni faras tien? Interalie, ne! Almenaŭ ne en kontentiga grado. La aŭtore de ĉi artikolo trarigardis 29 jarkolektojn de diversaj E-revuej. El 1-2 miloj da korespondoponej estas trovitaj nur 43 de tiuj, kiuj petas fakajn korespondojn. Ingenieroj, juristoj, kemiistoj ktp. anocas sin per korespondi pri io ajns poštmarkoj, bildkartej, popelaj moroj ktp – nur ne pri sia fako. Kun tia rilate ni povas ankaŭ lenge teni Esperanton sur hebdo nivelo.

La propono de k-de Danevskij kaj parte tiu de k-de Ziskandovič (legu apude) pri kree de servo, simila al naciaj referajaj revuej estas dumere nereala pre tre grandaj forto- kaj financebezonoj. ĉe la mezgrandaj ŝtatoj (1) ne povas permisi al si luksen havi referan revuen. De alia flanko uzado de Esperanto por faka korespondado ne bezonas multajn financejn (nur reklamon) kaj estas konkendukebla laŭgrade.

Konkluso: la internacia esperantistaro devas akceli uzon de Esperanto en faka korespondado. Pri bonaj rezultoj de tie vaste informi en la internacia sciencista mondo. Helpi tion devas kmlabore de scienc-teknikaj fakoj (Sekcie), nepraj en ĉiu landa E-Asocio.

A.Gončarov (Baznaul)

PROJEKTO DE NOVA BIOLOGIA NOMENKLATURO

En Kalmthout (Belgio) fondigis antaŭ 3 jaroj la Asocio por Enkenduko de Nova Biologio Nomenklaturo, kiu je la 1-a de februaro 1976 havis jam 177 membrejn. La cele de tiu ĉi sciencaj asocio estas reformi la nomenklaturen de zoologiej kaj botaniko, kreitan de C.Linnaeus en la XVIII jarcento. Ĝis nun laŭ tiu binara linneca nomenklaturo specioj de animaloj kaj plantoj estas nomataj en la latina lingvo. Ciu specie havas duortan nomon, ekz. hundo – Canis familiaris, kato – Felis domestica. La nova asocio iniciatis transformi la sciencajn biologiajn nomojn esperantlingve. La asocio nuntempe uzas per informiloj, korespondado kaj sciencaj eldonajoj kvar lingvojn: Esperanton, la anglan, francan kaj nederlandan. Ciu biologo, posedanta universitatan diplomon kaj interesiganta pri scienca biologio nomenklaturo, povas farigi membro de tiu asocio. La dumviva ketizo estas 200 belgaj frankoj sū egalvalore. Gvidante de la asocio konata esperantisto, doktore de zoologiaj sciencoj W.M.A. de Smet. La proponon pri nova biologio nomenklaturo d-ro W.de Smet unuefeje publikigis en Scienca Revuo, vol.22 (1971 jaro) en serio de artikoloj, titolitaj "La nomoj de la cetsceoj."

Sidejo de la Asocio por enkenduko de Nova Biologio Nomenklaturo

estas jena : Hertendreef 12, B-2180, Kalmthout, Belgio.

Infermo de prof.J.Dagys (Vilnius)

PENSOJ POR LA LABORO DE LA SCIENC-TEKNIKA FAKO

Estas konate, ke scienc-teknikej scioj estas bezonataj al sciencistoj speciale por sciencia labore, por longigo de ilis sciencia horizonto ktp. Tamen scienc-teknika literaturo en Esperanto tre mankas, eĉ tradukita, ne parolante pri la originala.

Mi opinias, ke parallele kun sperigo de E-terminaroj necesas organizi multenombrajn kontaktejn kum sciencistoj eksterlandaj por ricevadi de ili referaĵojn de ties aperintaj verkoj, artikoloj ktp pri la koncerna fako. Estas konate, ke en Rj (Referata Jurnalo) ni povas trovi sciigojn pri novajoj ne tre baldaŭ post la publikigo (oni devas ricevi publikajn, traduki, fari referaĵojn, publikigi en Rj, pro kio perdiĝas tre multe da tempo).

La teknologion de nia labore ĝi-kampe mi imagas tiel: Ĉiu sciencisto-esperantistotrovas kolegojn en aliaj landoj kaj interkonsentas reciproke interŝanĝi referaĵojn de novaj publikajoj en la interesa sfero de scienco. Eble oni interkonsentu sendi referaĵojn al unu centro, ekzemple al la redakcio de Scienca Revuo el Aktuale, kiuj regule publikigus ilin.

Post ricevo de ioma utilo de pli frua konstigo kun scienc-teknikaj informaĵoj, oni povas sur fakta materiale turni sin al VINITI, Akademio de Sciencej k.t.p.

M.Ziskandovič (Novosibirska)

(de la kompilantos ĝi artikole venis
parallele al la materialo de N.Danovskij)

K I O ESTAS S U K

SUK - Someraj Universitataj Kursoj estas asocio sen profito eslo, fondita en Belgio en 1972 jaro, kiu organizas instruadon de sciencoj en la lingvo Esperanto.

La celo de SUK estas kontribui al aplikado de la Internacia Lingvo en universitata instruado kaj al pliintensigo de la internaci-sciencoj kaj universitataj rilatoj. Fakte, SUK estas unika eksperimento por modelo de internacia universiteto de la estonto. En deko de monato okazas studado de diversaj lernobjektoj per Esperanto kiel lingvo, en kiu oni instruas kaj lernas.

La du unuaj sesioj de SUK sukcese okejis somere 1972 kaj 1974 en la Universitato de Liège (Belgio). Tiujn du sesiojn, kiuj enhavis la studdirektejn "lingvistiko" kaj "medicinaj sciencoj" por la unua, "biologie", "kemie" kaj "socilingvistiko" por la dua, entute partoprenis ĉirkaŭ cent dek studentoj el 19 ŝtatoj. Instruantaj profesoroj venis el 10 landoj (Argentino, Belgio, Britio, FRG, Francio, Hungario, Japanio, Kanado, Norvegio, Usono). Pluraj tekstoj (jam pli ol dek) de la lekcionoj estas ofsete multebligitan flanke de SUK.

Pro la pozitiva rezulto de tiuj sesioj, estas decidite organizi trian sesion de SUK en aŭgusto de 1976 jaro en la Universitate de Antverpen. La programon de SUK-1976 ni komunikos en la sekva numero de la Info.

Infermo de A.Goncharov (Barnaul)

S C I I G O J

En kadroj de la 35-a Studenta scienc konferenco en Agrikultura instituto de Poltava (14-15-I-76j) studento de II kurso Kolesnik A. elpaĉis pri la temo: "Uzo de Esperanto por sciencaj celoj"; la gvidanto-instruisto de la instituto Kočjovkin V.E.